

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 17Co/41/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8118207105
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 08. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Burešová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8118207105.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Burešovej a sudkýň JUDr. Gabriely Klenkovej, PhD. a JUDr. Moniky Juskovej v spore žalobkyne: S. T., L.. XX.XX.XXXX, J. I. X, G., právne zastúpená JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, so sídlom vo Svidníku, Sovietskych hrdinov 163/66, proti žalovanému: TELERVIS PLUS a.s., so sídlom Staré Grunty 7, 841 04 Bratislava, IČO: 35 717 769, právne zastúpený JUDr. Alanom Strelákom, advokátom, so sídlom Na víšku 12, Bratislava, o vydanie bezdôvodného obohatenia a o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 10Csp/125/2018-59 zo dňa 29.11.2018 takto

rozhodol:

Zrušuje rozsudok prvoinštančného súdu v zamietavom výroku a vo výroku o trovách konania a v rozsahu zrušenia vracia vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozhodol:

„I. Žalovaný je p o v i n n ý vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie vo výške 145 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 145 eur od 4.8.2018 do zaplatenia a to v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Súd u r č u j e , že zmluvná podmienka v zmluve o spotrebiteľskom úvere č. K520151441 zo dňa 26.6.2015 v znení: „Za poskytnutie úveru si veriteľ účtuje celkový servisný poplatok vo výške 9 % z istiny“, je neprijateľná.

III. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .

IV. Žiadna zo strán n e m á právo na náhradu trov konania.“

Rozhodnutie právne odôvodnil podľa § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 1 a 5, § 54 ods. 1 a 2, § 451 ods. 1 a 2, § 563, § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 3 ods. 3 a 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, § 2 písm. a) a b), § 2 písm. j), § 9 ods. 1 a 2, § 9 ods. 12 a 14, § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z..

V odôvodnení uviedol, že dňa 26.06.2015 uzavreli sporové strany zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. K520151441, na základe ktorej bol žalobkyni poskytnutý úver vo výške 500 eur, za celkový úrok vo výške 20 % z poskytnutej istiny, t.j. vo výške 100 eur. Za poskytnutie úveru si žalovaný účtoval servisný poplatok vo výške 9 % z poskytnutej istiny, t.j. vo výške 45 eur. Žalobkyňa sa zaviazala uhradiť žalovanému čiastku vo výške 645 eur, v 13 pravidelných mesačných splátkach vo výške, a to v prvých 3 splátkach vo výške 2,50 eura a v ostatných 10 dohodnutých splátkach vo výške 63,75 eura (istina vo výške 78,43 %, úrok vo výške 14,51 % a servisný poplatok vo výške 7,06 % z každej jednotlivéj splátky). Zmluvné strany sa taktiež dohodli, že prvá splátka je splatná 10. deň po poskytnutí úveru a každá nasledujúca splátka až do úplného zaplatenia je splatná 30. deň po splatnosti predchádzajúcej splátky. Odplata v zmysle Nariadenia Vlády SR č. 141/2014 Z.z. je 26,77 %. Ročná percentuálna miera nákladov bola uvedená v hodnote 50,22 %. Priemerná RPMN predstavovala 37,67 %.

Dňa 26.06.2015 žalobkyňa uzatvorila so spoločnosťou FINWAY SK, s.r.o. zmluvu o poskytovaní finančných služieb č. 1551441, podľa ktorej sa spoločnosť FINWAY SK, s.r.o. ako poskytovateľ zaviazala poskytovať žalobkyni ako prijímateľovi finančné služby v termínoch určených veriteľom, a to na základe

zmluvy s príslušným veriteľom, ktorú sa prijímateľ zaväzuje predložiť poskytovateľovi pred uzavretím tejto zmluvy. Na základe tejto zmluvy si žalobkyňa objednala tieto služby - výber a doručenie finančných prostriedkov a osobné inkaso platieb splátok úveru a vedenie a evidenciu splátok podľa splátkového kalendára. Odmena za službu „výber a doručenie finančných prostriedkov“ vo výške 6 eur je splatná jednorazovo pri doručení finančných prostriedkov prijímateľovi a odmena za službu „osobné inkaso platieb splátok úveru“ vo výške 249 eur je splatná v 3 mesačných splátkach po 83 eur.

Podľa knihy splátok žalobkyňa uhradila žalovanému dňa 15.12.2016 sumu 645 eur a spoločnosti FINWAY, s.r.o. sumu 255 eur.

Zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje údaj o ročnej úrokovej sadzbe podľa § 9 ods. 2 písm. i) ZoSÚ a § 2 písm. j) ZoSÚ. Celkový úrok z istiny vo výške 20 % za 13 mesiacov nemožno považovať za úrokovú sadzbu požadovanú zákonom v § 9 ods. 2 písm. i/ ZoSÚ. úver je potrebné považovať za bezúročný a bezpoplatkový s poukazom na § 11 ods. 1 písm. b/ ZoSÚ.

Žalobkyni bol titulom zmluvy o úvere vyplatený úver vo výške 500 eura a na predmetný úver zaplatila žalobcovi 645 eur, preto jej vznikol nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia od žalovaného vo výške 145 eur, pretože plnila žalovanému ako veriteľovi bez právneho dôvodu.

Vo vzťahu k uplatnenej zvyšnej čiastke vo výške 255 eur bolo preukázané, že túto sumu zaplatila žalobkyňa titulom zmluvy o poskytovaní finančných služieb č. 1551441 uzavretej so spoločnosťou FINWAY SK s.r.o., priamo tejto spoločnosti, a nie žalovanému.

V súvislosti s uvedeným zistením sa súd stotožnil s námietkou nedostatku vecnej legitímácie na strane žalovaného, pretože nositeľom pasívnej vecnej legitímácie, je iný subjekt, ktorého ale žalobkyňa za žalovaného neoznačila. Vzhľadom na skutočnosť, že v predmetnom spore nebol žalovaný nositeľom hmotnoprávnej povinnosti, súd z dôvodu nedostatku pasívnej vecnej legitímácie žalovaného žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia v prevyšujúcej časti (t.j. v časti 255 eur) zamietol. Rovnako z dôvodu absencie pasívnej vecnej legitímácie nebolo možné vyhovieť ani žalobe v časti o určenie, že zmluva o poskytovaní finančných služieb z 26.6.2015 je neprijateľná.

Vo vzťahu k servisnému poplatku súd konštatoval, že zo zmluvy o úvere nevyplýva, za čo sa vlastne servisný poplatok platí, preto absentuje požiadavka jeho určitosti. Spotrebiteľ by teda mal platiť servisný poplatok za dodané skutočné plnenie, preto musí byť predmet tohto poplatku určitý. Ak tento atribút nie je splnený, spôsobuje to značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a teda ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku.

O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 2 CSP.

2. Proti rozsudku, a to proti zamietavému výroku a výroku o trovách konania podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobkyňa. Namietala, že neúspešnú prax uzatvárania zmlúv o poskytovaní finančných služieb, nazvanú ako domáci servis, ako vedľajšieho dojednania, uzatvárané vo svojom mene, nahradila spoločnosť TELERVIS nastrčením spoločnosti FINWAY, namiesto seba. Súdny už posudzovali nastrčenie spoločnosti FINWAY, namiesto žalovaného do vedľajších zmlúv, t.j. do zmluvy o finančných službách a v prípadoch, v ktorých si spoločnosť TELERVIS uplatňuje dlh voči spotrebiteľom, započítavajú splátky vykazované ako splátky zaplatené spoločnosti FINWAY, za finančné služby, na splátky úveru, poskytnutého spoločnosťou TELERVIS, ako keby išlo o platby priamo spoločnosti TELERVIS. Na podporu svojich argumentov poukázala na rozhodovaciu činnosť Okresného súdu Prešov, Krajského súdu v Prešove. Ak teda platby za poskytovanie fiktívnych finančných služieb, či už boli účtované priamo spoločnosťou TELERVIS, alebo prostredníctvom spoločnosti FINWAY, v prípade žalôb, podaných spoločnosťou TELERVIS proti spotrebiteľom, sú považované za platby na uspokojenie dlhu, musí to platiť rovnako aj pri žalobách, ktoré podáva spotrebiteľ proti spoločnosti TELERVIS, a aj v takom prípade, musia byť považované platby, vykazované ako platby spoločnosti FINWAY, za splátky úveru poskytnutého spoločnosťou TELERVIS a preplatky musia byť považované za bezdôvodné obohatenie, získané spoločnosťou TELERVIS. Pri používaní nekalej obchodnej praktiky, spoločnosťou TELERVIS, nemôže byť tá istá zmluvná podmienka, ktorá je opakovane judikovaná ako neprijateľná, ak ju uzatvára priamo spoločnosť TELERVIS, vo svojom mene, a aj keď ju volá „domácim servisom“, prijateľnou len preto, že ju spotrebiteľ uzatvorí s TELERVISOM nastrčeným subjektom, spoločnosťou FINWAY. Z uvedených dôvodov navrhla rozsudok v napadnutých výrokoch zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

3. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že spoločnosť FINWAY SK s.r.o. bola právnická osoba založená v zmysle platnej legislatívy, disponujúca vlastnou právnou subjektivitou, t.j. existujúca ako samostatný daňový a podnikateľský subjekt. Bolo by predsa absurdné, aby bola ako neprijateľná zmluvná podmienka vyhlásená Zmluva o poskytovaní finančných služieb, ktorá nemá so žalovaným

absolútne nič spoločné. Uvedeného je potrebné domáhať sa v konaní, kde bude pasívne legitimovaný správny subjekt, čo však v tomto prípade jednoznačne nie je. Žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal, že žalovaný bol tým subjektom, ktorý sa bezdôvodne obohatil inkasovaním odmeny v zmysle Zmluvy o poskytovaní finančných služieb. odmenu vyplývajúcu zo Zmluvy o poskytovaní finančných služieb inkasoval poskytovateľ týchto služieb, teda spoločnosť FINWAY SK s.r.o.. Navrhol odvolaciemu súdu, aby rozsudok v napadnutej časti ako vecne správny potvrdil a zaviazal žalobcu k náhrade trov odvolacieho konania.

4. Krajský súd v Prešove ako odvolací súd príslušný na rozhodnutie o odvolaní v zmysle § 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) preskúmal rozsudok v napadnutom rozsahu spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v súlade s § 379 a § 380 CSP v spojení s § 470 ods. 1 a 2 CSP, bez nariadenia pojednávania, pričom dospel k záveru, že rozsudok je v napadnutej časti potrebné zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Súd prvej inštancie vo vzťahu k zamietnutiu žaloby o vydanie bezdôvodného obohatenia nad sumu 145 Eur konštatoval, že platby vo výške 255 Eur zaplatila žalobkyňa titulom zmluvy o poskytovaní finančných služieb uzavretej so spoločnosťou FINWAY SK s.r.o., nie žalovanému. Taktiež vo vzťahu k nároku na určenie neprijateľnosti zmluvy o poskytovaní finančných služieb súd prvej inštancie uzavrel, že žalovaný nie je pasívne legitimovaný, keďže zmluvnou stranou zmluvy o poskytovaní finančných služieb je spoločnosť FINWAY SK s.r.o..

K tomuto odvolací súd uvádza, že v predmetnom prípade došlo zo strany súdu k nedostatočne, teda v konečnom dôsledku nesprávne zistenému skutkovému stavu. Súd prvej inštancie sa obmedzil na zistenie, že žalovaný je odlišným subjektom od spoločnosti FINWAY SK s.r.o., nezaoberal sa však skúmaním vzťahu, prepojenia týchto dvoch subjektov a následným posúdením ich konania vo vzťahu k žalobkyni, spotrebiteľke, čo môže mať relevanciu pre posúdenie dôvodnosti žaloby žalobkyne. Za stavu, že nedošlo k náležitému zisteniu skutkového stavu, nemožno dospieť ani k záveru o správnom právnom posúdení veci súdom prvej inštancie. Žalobkyňa už v žalobe poukazovala na spôsob kontraktácie, použitie nekalej obchodnej praktiky pri uzatváraní zmluvy o poskytovaní finančných služieb, prepojenie žalovaného so spoločnosťou FINWAY SK s.r.o., poukázala tiež na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 9Co/49/2017 z 15.03.2018, 17Co/163/2017 z 30.01.2018.

Predmetné konanie predstavuje spor s ochranou slabšej strany, spotrebiteľský spor. Podľa § 295 CSP, súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Súd teda nie je v tejto veci viazaný len návrhmi na vykonanie dôkazov prednesenými stranami sporu, môže vykonať dôkazy aj ex offa s cieľom náležitého zistenia skutkového stavu tak, aby bol naplnený princíp vyjadrený v čl. 2 ods. 1 CSP (Ochrana ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty).

Je povinnosťou súdu pri posúdení veci postupovať v súlade s princípom spravodlivého rozhodovania, princípom ochrany dobrých mravov a princípom ochrany slabšej zmluvnej strany, ktorou bola v záväzkovom vzťahu žalobkyňa ako spotrebiteľka.

Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu postupom podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP zrušil a v rozsahu zrušenia vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

V ďalšom konaní bude úlohou súdu prvej inštancie doplniť dokazovanie za účelom zistenia postavenia spoločnosti FINWAY SK s.r.o. v záväzkovom vzťahu, prepojenie tejto spoločnosti na žalovaného, za týmto účelom sa oboznámi tiež s rozhodnutiami súdov, na ktoré žalobkyňa poukazuje v odvolaní, najmä s rozhodnutím Krajského súdu v Prešove 17Co/163/2017 z 30.01.2018, 9Co/49/2017 z 15.03.2018. Posúdi konanie žalovaného a spoločnosti FINWAY SK s.r.o. vo vzťahu k žalobkyni a konzekvencie tohto konania, zistí a vyhodnotí okolnosti uzavretia zmluvy o poskytovaní finančných služieb a opätovne rozhodne o nároku žalobkyne na vydanie bezdôvodného obohatenia v sume 255 Eur s prísl. a určenie neprijateľnosti zmluvy o poskytovaní finančných služieb.

5. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.